

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

NEW YORK, FRIDAY, APRIL 8, 1927. — PETEK, 8. APRILA 1927.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

VOLUME XXXV. — LETNIK XXXV.

ARETACIJE SOVJETSKIH AGENTOV V PEKINGU

Diplomatični zbor v Pekingu je dal aretirati pet Rusov ter 30 Kitajcev, katere so s silo odvedli iz sovjetskega poslanštva. — Dva ameriška žurnalisti pod ključem.

PEKING, Kitajska, 7. aprila. — Tukajšnje sovjetsko poslanštvo je bilo včeraj zjutraj napadeno. Zapadni del poslopja so preiskali vojaki maršala Ceng Tsolina. V tem delu poslopja so stanovanja uradnikov. Nekako trideset Kitajcev in šest Rusov je bilo aretiranih, ki so se pa obupno ustavljeni aretaciji. Razventega je bilo zaplenjeno veliko število dokumentov ter dosti pušk in municije.

Dovoljenje za napad na poslaniški oddelek je podpisal v tork zvečer holandski poslanik, ki je najstarejši član diplomatskega zbora v Pekingu. Napad je ustvaril v Pekingu napet diplomatski položaj.

Prej sta bila aretirana ameriška žurnalista, Mildred Michel iz San Francesca in Wilbur Burton iz Columbusa radi nacionalistične agitacije. Mrs. Michel je malo pred aretacijo sežgala veče stevilo dokumentov. Rekla je, da ni poznala vsebine dokumenov ter jih je sežgala, boječ se, da bo imel njen priatelj, ki jih je izročil neprijetnosti.

Mrs. Michel je članica Čungmej poročevalne agencije. Burton je poročevalec "China Courier" v Sanghaju. Zurnalista sta že energično protestirala proti sramotnemu ravnanju napram njima. Baje bosta oba spravljeni pred ameriško konzularno sodišče.

LONDON, Anglia, 7. aprila. — V poročilu glede napada na sovjetsko poslanštvo v Pekingu pravi poročevalec Daily News, da je bilo poslopje, ki je bilo napadeno s privoljenjem diplomatskega zobra, najprej močno obstreljevano.

V splošnem se je aretiralo 16 Rusov ter 40 Kitajcev. Aretiran je bil tudi skupni štab Dahl bank in Far Eastern Banke v Harbinu.

SANGHAJ, Kitajska, 7. aprila. — General Kajsek je poveril civilno upravo Sanghaja Wang Cingu, predsedniku centralnega komiteja nacionalistične stranke. Neki včeraj objavljeni manifest namiguje, da bodo vprizorjene takoj diplomatske razprave glede povratka mednarodnih koncesij Kitajcem, kakor hitro bo dospel zunanjji minister Ceng v Sanghaju.

General Kajšek bo odšel v Nanking, da osebno vodi prodiranje proti Santungu. Radijska poročila iz Čangša, glavnega mesta Hunan provincejavljajo, da se vrši že od ponedeljka bojkot ameriškega blaga. Amerikanci so zapustili mesto na ameriškem kanonskem čolnu "Palos".

Aeroplanska laškega avijatika zgorel.

Hidroplan italijanskega letalca zgorel na Roosevelt jezeru. — Glasi se, da bo dobil drugega.

APACHE LODGE, Ariz., 7. apr. Medkontinentalni polet italijanskega letalca poročnika Pinede je bil zaključen včeraj opoldne, ko je pričel goret hidroplan, medtem ko so ga pripravljali, da odplije naprej proti San Diego.

Brezbiržen fant je z užigalico povzročil uničenje velikega hidroplana, s katerim je avijatik prelepel Atlantik, riskiral svoje življenje preko divjin Južne Amerike ter ga privadel sem na poti na pačino obal.

Užigalica je padla na površino jezera, ki je bila pokrita s petrolejem v bližini aeroplana, potem ko je pričel mladič cigaret. V toku par minut je bila začrena ladja, kateri je posvetil Pinedo, toliko skrb, maza plamen.

Pinedo je stal zvezčer ob bregu reseroarja v njih kreditov.

I tuji deželi ter zrl preko mirnega vodovja, ki ni kazalo nobenega znamenja nesreč, ki se je pripečila par ur poprej. Poročevalec Associated Press je reklo, da je nameraval Pinedo takoj odpotoval.

Pinedo je bil med prvimi, ki so slutili nevarnost, ko je bila vržena na vodo gorenca užigalica. Pohitelj je na rob jezera ter opazoval uničenje stroja.

Francija gradi bojne ladje.

PARIZ, Francija, 7. aprila.

Od prvega julija tekočega leta pa do 30. junija prihodnjega leta bo zgradili Francija eno križarko, šest rušilev, šest podmorskih čolnov, podmorski čoln za polaganje min in dva brza parniki na temelju postavke, katero je včeraj pod-

pisal predsednik Doumergue. Lajde pripadajo drugemu delu mornarskega programa francoske vlade. Mornarski minister Leygues je takoj vložil predlogo v poslanski zbornici za dovolitev potrebnih kreditov.

Morilec zdravnika spozman krivim.

Obtoženi povedal porti, da je zblaznel vspričo obnašanja zdravnika. — Izrazil je tudi svoje simpatije članom družine umorjenega. — Kriv umora po prvem redu.

Frank Caruso, ki je bil obdužen umora po prvem redu, ker je umoril dr. Gasper Pendolo, je pričal v Kings County sodišču.

Z izjemo dveh prič, ki sta ga opisali kot minrega moža, je bil on sam edina obrambna priča. Tekom križnega zaslišanja pomočnega okrajnega pravdnika Gallagherja je priznal, da je vedel, da bo umoril zdravnika, ko je pohitel v kuhihino po než. Državni pravnik je rekel pozneje, da je bil umor načrtni in da naj porota načrtni glede umora po prvem redu.

Caruso je opisal bolezen svojega šest let starega sina Josepha ter povedal, da mu je močil vsake pole ure vrat, da mu zmanjša bleče in povzročene od difterije.

— Moj deček pa ni bil boljši, — je reklo, — in vsled tega sem reklo lekarnarju, naj pokliče zdravnika. Ko je prišel zdravnik ob polenajstih v soboto ponoči, me je poslal v lekarno z receptom za antitoksin. Lekarnar mi je reklo, da je medicina premična za šest let starega dečka, a jaz sem molčal, ker ne vem nicesar glede medicine.

— Ko sem prišel nazaj, sem povedal zdravniku, kaj je reklo lekarnar. Zdravnik pa je odvrnil, naj se brigam za svoj lastni biznes. Vbrizgal je medicino ter vrzel škatljico v peč. V nedeljo zjutraj je postal otrok slabši, in hotel sem poklicati drugega zdravnika. Deček pa je umrl par minut predno je prišel ambulančni zdravnik.

Glas Carusa se je tresel. Porota je pozorno poslušala.

— Ko je prišel Pendola ter vprašal vprašal, kaj je, sem mu reklo, da je deček mrtvev. Zasmehal se je ter reklo, da ni to njegova krivina. Deček pa je umrl par minut predno je prišel ambulančni zdravnik.

Glas Carusa se je tresel. Porota je pozorno poslušala.

— Ko je prišel Pendola ter vprašal, kaj je, sem mu reklo, da je deček mrtvev. Zasmehal se je ter reklo, da je ubil mojega fanta in da bom jaz ubil njega. Ko ni več divhal, sem pohitel v kuhihino ter prispevali v tem pogledu.

Sposredovanje članov delavske stranke je izjavil, da ne more nikdo reči na odkritosrečen način, kaj se je prijetilo tam, dokler se ne bo uvelodno prieskave v tem pogledu.

Voditelj delavske stranke je priporočil, naj se naprosi Ligo narodov, da uravna težkočne na Kitajskem. Kot edino pot, da se odstanji nezupanje Kitajske načrte Angležem, je označil priznanje neodvisnosti Kitajske kot dežele, ki vlada sama sebi.

Zunanji minister Chamberlain je reklo, da obstaja angleška politika v tem, da se izvede liberalno revizijo obstoječih pogodb. Ta politika pa je bila suspendirana, dokler ne bodo odgovorili Kantončani na zadevovlju način glede dogodkov v Nankingu.

Pozneje je prišla obdolžitev, da je bil Stresemann zelo intimen z generalom Nolletom, voditeljem

Zadeva glede carskih dolgov.

Med Francijo in rusko sovjetsko vlado je bil podpisani protokol, ki se tiče kreditov ter plačevanja starih carskih dolgov.

PARIZ, Francija, 7. aprila. — Podpisani je bil tajen protokol med Francijo in sovjetsko zvezo, v katerem se je slednja obvezala, da bo plačevala Franciji vsako leto 70,000,000 zlatih frankov na raven caristične Rusije, dočim bo dovolila Franciju sovjetski večje industrijalne kredite.

Protokol je rezultat pogajanj, ki se se vložila več let. Dogovor pa naj bo uveljavljen šele tedaj, ko se bo dalo zadovoljiva jamstva za zahtevane kredite. Med jamstvi, katere zahteva Francija, se nahajajo tudi izkoriscanje petrolejskih polja pri Gresni v Kavkazu. Medsebojno se vrše sedaj pogajanja za pridobitev teh petrolejskih polja.

Glasi se, da je vzbudil poskus Francije, da dobije eno najbolj bogatih petrolejskih ozemelj, je baje vzbudil v Washingtonu in Londonu veliko razburjenje. Izjavlja se, da bosta napeli Anglija in Amerika vse svoje sile, da preprečijo prepust tega petrolejskega ozemlja.

Ceprav je poteklo od takrat, ko morje desti voda in sicer včasih zelo umazane, kažejo vendar kordinalni odnoski med obema narodoma prijateljski duh. Predsednik Doumergue, ministriški predsednik Poicare, zunanjki minister Briand, vojaški voditelj in zastopnik časopisa so v svojih sporočilih podprtih vlogi, katero je igrala Amerika vse svoje sile, da preprečijo prepust tega petrolejskega ozemlja.

Primereno je bilo tudi, da se je mudil včeraj v Parizu tudi general Pershing in da je položil tektonični ceremonije, ki je zauj značilna, krasen venec rož na grob neznanega vojaka, pod Arc de Triomphe. Pradniki Ameriške legije, ki se muže sedaj v Franciji, so spremljali vrhovnega poveljnika.

Zunaj, na malem ameriškem pokopališču Suresne, kjer počiva več tisoč ameriških vojakov, je ob Brasil general Gouraud grobove s eteknami v imenu francoske armade. Slična slavnost se je vrnila v Bellau gozdu, kjer je vodil prefekt departmента Aisne. Še bolj ganjivi pa so bili obiski francoskih kmetov, ki so prinesli spomladanske etekne, da okrasijo posamezne vojaške grobove.

PARIZ, Francija, 7. aprila. — V svojem poročilu na Ameriško legijo ob prilikih desete obletnine vstopa Amerike v svetovno vojno je objavil včeraj maršal Foch, da ne sme svet nikdar pozabiti "samozanikanja in občindovanja vrednejšega dňa žrtvovanja ameriških četrtih v svetovni vojni".

Maršal, ki je bil vrhovni poveljnik zavezniških sil tekmovalnih dñih konfliktu, je reklo v svoji poslanici:

— V prihodnjem septembri bo 30,000 vas zopet videlo zemljo, po kateri ste korakali pred desetimi leti, farme, na katerih ste bivali, vasi, katerih ste zavojevali, zavojne, kjer ste se borili in mogoče grob, kjer spi ljubljen tovaris.

Gleda dogodkov v Nankingu je izjavil, da ne more nikdo reči na odkritosrečen način, kaj se je prijetilo tam, dokler se ne bo uvelodno prieskave v tem pogledu.

Voditelj delavske stranke je priporočil, naj se naprosi Ligo narodov, da uravna težkočne na Kitajskem. Kot edino pot, da se odstanji nezupanje Kitajske načrte Angležem, je označil priznanje neodvisnosti Kitajske kot dežele, ki vlada sama sebi.

Zunanji minister Chamberlain je reklo, da obstaja angleška politika v tem, da se izvede liberalno revizijo obstoječih pogodb. Ta politika pa je bila suspendirana, dokler ne bodo odgovorili Kantončani na zadevovlju način glede dogodkov v Nankingu.

Pozneje je prišla obdolžitev, da je bil Stresemann zelo intimen z generalom Nolletom, voditeljem

Francozi okrasili vojna grobišča.

Proslavili so deseto obletnico vstopa Amerike v svetovni konflikt. — General Gouraud se je udeležil ceremonije v Suresne, v bližini Pariza.

PARIZ, Francija, 7. aprila. —

Pred desetimi leti prihjal ameriški poslanec Sharp v urad zunanjega ministra Brianda ter solznički in s tresčim se glasom objavil, da je predsednik Wilson pred

par minutami podpisal senatno rezolucijo, s katere je formalno priznalo vojno stanje med Združenimi državami ter Nemčijo. Preveč ginen, da bi dovršil stavek, je objel Sharp Briandu, ki je le vzkliknil: — To je čudovito!

Ceprav je poteklo od takrat, ko morje desti voda in sicer včasih zelo umazane, kažejo vendar kordinalni odnoski med obema narodoma prijateljski duh. Predsednik Doumergue, ministriški predsednik Poicare, zunanjki minister Briand, vojaški voditelj in zastopnik časopisa so v svojih sporočilih podprtih vlogi, katero je igrala Amerika vse svoje sile, da preprečijo prepust tega petrolejskega ozemlja.

Primereno je bilo tudi, da se je mudil včeraj v Parizu tudi general Pershing in da je položil tektonični ceremonije, ki je zauj značilna, krasen venec rož na grob neznanega vojaka, pod Arc de Triomphe. Pradniki Ameriške legije, ki se muže sedaj v Franciji, so spremljali vrhovnega poveljnika.

Zunaj, na malem ameriškem pokopališču Suresne, kjer počiva več tisoč ameriških vojakov, je ob Brasil general Gouraud grobove s eteknami v imenu francoske armade. Slična slavnost se je vrnila v Bellau gozdu, kjer je vodil prefekt departmента Aisne. Še bolj ganjivi pa so bili obiski francoskih kmetov, ki so prinesli spomladanske etekne, da okrasijo posamezne vojaške grobove.

Maršal, ki je bil vrhovni poveljnik zavezniških sil tekmovalnih dñih konfliktu, je reklo v svoji poslanici:

— V prihodnjem septembri bo 30,000 vas zopet videlo zemljo, po kateri ste korakali pred desetimi leti, farme, na katerih ste bivali, vasi, katerih ste zavojevali, zavojne, kjer ste se borili in mogoče grob, kjer spi ljubljen tovaris.

Gleda dogodkov v Nankingu je izjavil, da ne more nikdo reči na odkritosrečen način, kaj se je prijetilo tam, dokler se ne bo uvelodno prieskave v tem pogledu.

Voditelj delavske stranke je priporočil, naj se naprosi Ligo narodov, da uravna težkočne na Kitajskem. Kot edino pot, da se odstanji nezupanje Kitajske načrte Angležem, je označil priznanje neodvisnosti Kitajske kot dežele, ki vlada sama sebi.

Zunanji minister Chamberlain je reklo, da obstaja angleška politika v tem, da se izvede liberalno revizijo obstoječih pogodb. Ta politika pa je bila suspendirana, dokler ne bodo odgovorili Kantončani na zadevovlju način glede dogodkov v Nankingu.

Pozneje je prišla obdolžitev, da je bil Stresemann zelo intimen z generalom Nolletom, voditeljem

REICHSTAG SPRE

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)Frank Sakser, president. Louis Benedik, Treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli podiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naravnosti, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznamo, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

AMERIŠKA TRGOVINA NA KITAJSKEM

Ameriški trgovci v Šanghaju žele in zahtevajo, da bi Združene države pomagale Angliji ter ji pomagale utrditi njeno stališče na Kitajskem.

Amerikane imajo na Kitajskem zmerno trgovino, osnovano na starodavnih principih. Boje se za svoj investirani denar, če bi se Kitajska nenadoma prebudila in postala odločujoča velesila.

Taka bojazen je povsem neupravičena.

Prebujena, močna, zavedna Kitajska bi neizmerno povspesišla trgovino v onem delu sveta.

Vzemimo Veliko Britanijo. Prebivalstva ima 44,000,000 milijonov. Naša letna trgovina z njo znaša kar ko leto do \$1,350,000,000.

Kitajska ima od širisto do petsto milijonov prebivalcev. Ameriška trgovina z njo znaša približno tristo milijonov dolarjev na leto.

Z narodom, ki ima desetkrat toliko prebivalcev kot jih ima Anglija, trgujemo petkrat manj kot pa z Angleži.

Ni dolgo tega, ko so se delavei obupno borili proti strojem, češ, da jih bodo stroji izpodrinili. Bilo so se, da bodo izgubili delo, oziroma da bodo morali delati za brezprimerno nizke plače.

To je bilo tedaj, ko so bili delavei plačani po en dolar na dan za dvanašt do štirinajst urno delo.

Sedaj pa v Združenih državah skoro vse predmete izdelujejo stroji. Nezaposlenost je razmeroma majhna, plače pa niso bile ponekod še nikdar tako visoke kot so sedaj.

Zaslepjeni tujei se boje prebujene Kitajske, čež, prebujeni kitajski delavei bodo zahtevali visoke plače in Kitajei bodo sami upravljal svoje tovarne.

Zaslepjeni tujei se boje, da bi prebujena Kitajska uničila njihove profite.

Ne pomicljo, da skočujejo s tem sami sebi, če kličejo na pomoč ameriške, japonske in angleške kazenske ekspedicije, kojih namen je zablokirati in paralizirati Kitajsko.

PREMOGARSKA STAVKA

Ko se je začela dne 1. aprila stavka kopačev mehkega premoga, je sleherni vedel, da bo imel zastoj v tej industriji bolj značaj počitnic kot pa štrajka.

Dne 1. aprila je bilo na površini dovolj mehkega premoga. Nekateri cenijo, da nad osmdeset milijonov ton. Poletje se bliža. Ljudje so gledate kurjave brez skrbi. Javnost se ne razburja.

V skrlejih so edinole majnarji po unijiskih premogovnih poljih.

Dolgo časa so delali le po par dni na teden. Mezde še niso bile tako slabe. Sedaj jim pa hočejo plačati baroni nižje mezde za isto delo.

Šli so in zaštrajkali. Ponekod se bodo baroni sporazumeli z njimi ter jim navidez obljubili mezde po unijiskih lestvici. Po drugih okrajih bodo pa stradali.

Ničesar drugega jim ne bo kazalo kot izseliti se in si poiskati drugod zasluga.

Pri tem tudi dosti trpi unija.

Dve tretini vsega mehkega premoga v deželi izkopljejo sedaj neujiški premogarji. Predno jih bo mogoče organizirati, bodo potekla dolga desetletja medtem se bodo pa razmere v premogovnih poljih temeljito izpremenile.

Neomejeno tekmovanje, ki je povzročilo nadprodukcijsko, je uničilo premogovno industrijo.

Ae

**Ko zahteva prilika
boljšo cigareto — za-
čnite s HELMAR**

ČE ČAS in prostor zahtevata kaj boljšega v cigaretah, začnite kaditi HELMAR.

Če navadne cigarete ne ugajajo več, ... začnite kaditi HELMAR.

Če vam "povprečna eigareta" ne ugaja ... začnite kaditi HELMAR.

S tem se boste pridružili bratovščini občudovalcev HELMAR, ki se je razrasla tekom dvajsetih let. Tisočeri moški začno vsak dan kaditi HELMAR.

Enkrat
boste tudi vi začeli kaditi Helmar.

Danes
naj bo ta dan.

HELMAR
tekem 20 let

Kraljica izrednih cigaret.

Dopisi.

Chicago, Ill.

Ker sem moral naslov izpremeniti. Vam par vrstic napišem, kaže se imamo v Chicago.

Delavske razmere so bolj slabe in mislim, da se tudi drugod ne morejo hvaliti. Je bilo pa včeraj bolj živahn, ko so bile volitve za župana.

Dosedaj je bil demokrat, sedaj zamuditi se ne sme te prilike, ki so pa izvoljen republičan. Volilec pri nas itak redke. Igru "Hrbtenico" je napisal Ivan Molek. Vršni se tako dajali, pa je le republikanec zmagal. Jaz mislim, da začne, ker je obljubil, da bo Chicago na dvorišču, drugo v kuhinji, trejti zopet na dvorišču ter je resnična slika, ki je najbrž letos, ker se čuje, na premogovem polju večkrat v resnici izvedena.

Sedaj se bo videlo, če bo res ali bo samo pri obljubji ostalo. Posebnih novic ni. Vreme imamo, kako lepo, kakor v juliju. Mislim, da ne bo dolgo, ker april rad načuda.

Pozdrav sem čitaljem Glas Naroda, tebi list pa želim veliko novih naravnikov.

Mrs. Frank Potokar.

Barberton, Ohio.

Tukajšnje Slovensko Samostojno Društvo "Domovina", katero lastuje svojo dvoranico, je pričelo širiti oder, na katerem se bodo vršile labko večje predstave, kajti dosedanjih je bil mnogo premajhen.

Na toliko razširjen, da bo odgovarjal vsaki igri v naši naselbini. S tem bo pomagano mnogo na kulturnem polju.

Slovenci, komur kolikaj bije srce za upredok, naj stopi v naše vrste. S tem bomo pokazali, da se zavzemamo za izobrazbo ter boljšo in lepo bodočnost.

Na velikonočno nedeljo priredi društvo "Triglav", št. 48 S. N. P. J. igrco "Hrbtenico". Pričetek je 76 let.

Svedsko-avstrijska po-goda.

STOCKHOLM, Švedska, 7. apr.

V Avstriji in na Švedskem so včeraj odobrili pogodbo, vsled katere naj bi postala vojna med obema deželama pod katerikolim pogojem nepostavna. Slične pogodbe je sklenila Švedska vlada z Norveško, Finsko, Dansko, Poljsko, Belgijo, Čehoslovaško in Nemčijo.

Osebna vest.

A. Novak, železniški uradnik v Zagorju, je premeščen v Prevalje, podpredsednik finančne kontrole Josip Gajšek, pa v Št. Ilj v Slov. goricah.

Nemški Tirolci morajo imeti italijanska imena.

RIM, Italija, 7. aprila. — S prijavljencem kabineta, ki nima nobene moći je odredil diktator Mussolini, da morajo Nemci južne Tirolske, edložiti svoja nemška družinska imena, katera so nosili tudi v preteklosti ter jih izpomeniti v italijanska.

Umrli v Ljubljani.

Jakob Mrak, posojak, 60 let. S. Marija Barbara Guggenbühler, uršulinka, 72 let. Marija Zajec, bivša branjevka,

JUGOSLAVIA IREDENTA

Po sodnih v Gorici

vladajo nenavadne razmere. Tudi domači Italijani se zgražajo nad njimi. V Gorico je došlo polno sednikov iz raznih starih provinc. Postopanje in razsojanje je danes na goriških sodnih pristopov v Italijansko. Pri civilnopravnih sporih včasih zadolža prisječno zaščitovanje ene stranke, najraje one, ki se gotovo izogne resnici. Prizivnik mora položiti veliki knipček kolkov in plačati pristojbine. Ni pa niti čudnega, ako se pravdu spisi potem izgube. Za slovenske stranke so težave pri pravdom proti Italijanom. Kaka justicia bi bila to, ako bi Italijan podlegel v tožbi z "drugorodec"! To bi pač ne bilo fašistično in tako se italijanski toženec že naprej smej v pest slovenskemu tožitelju. Prisega slovenske stranke je nica, zvijaca južnih sinov edino verjetna in merodajna. Upniki pridejo ob svoje dajatve. Z brezprimerno klicem in pritožbami se plačuje poseben davek, ki ga morajo zlati "drugorodeci" odstevati v največji meri v nenasiteni finančno blagajno. Po sodnih pisarnah se podijo zamazani otroci južnjaških nameščencev, kar daje resnost kraju ironično obiležje.

Stvar je tako, da priče morajo biti. Bog se usmili, če bi jih ne bi le. Ako človek vidi nekaj, da se pravdu spisi potem izgube. Za slovenske stranke so težave pri pravdom proti Italijanom. Kaka justicia bi bila to, ako bi Italijan podlegel v tožbi z "drugorodec"! To bi pač ne bilo fašistično in tako se italijanski toženec že naprej smej v pest slovenskemu tožitelju. Prisega slovenske stranke je nica, zvijaca južnih sinov edino verjetna in merodajna. Upniki pridejo ob svoje dajatve. Z brezprimerno klicem in pritožbami se plačuje poseben davek, ki ga morajo zlati "drugorodeci" odstevati v največji meri v nenasiteni finančno blagajno. Po sodnih pisarnah se podijo zamazani otroci južnjaških nameščencev, kar daje resnost kraju ironično obiležje.

V Združenih državah so lani izdelali sedemdeset milijonov cigaret več kot pa pred desetimi leti.

K temu se največ ženske pripomogle. Tako jih pokajo, da se kar kadi.

Kaj bo, če bo ženska moda takoj napredovala. Kakšna presenečenja nam še žakajo.

Na to vprašanje je izbornno odgovoril neki starokrajski žaljivec v storitev neštejajo.

Pri raznih prilikah, naprimjer na plesih, ženske vso kožo razodevajo, kolikor je imajo, pa se niso si te. Ne bo dolgo, ko si bata katera dala preparati treh in ufremiti šipo, da bo še čreva kazala.

Mussolini je izredil, da se ne pred vojno je bilo v tržaški občini 424 ljudskošolskih razredov, ed teh 353 italijanskih in 71 slovenskih. Učiteljev je bilo 530, od teh vokalic 131. Otrok je bilo tik pred vojno 20.897; v 10 slovenskih smo nobene laški armadni letalec Šolari 4187. Vsled efekta Gentili jevega šolskega zakona je "slovenski" razred sedaj samo 19, ki sprejete v službo. No, in v desetih izginjajo pojedinačno s prihodnjimi letili prestanejo dovolj nevarnosti, letom: Učiteljev je sedaj 521, od zadobe dovolj izkušen in prežive teh 29 Slovenec (12 učiteljev) v preej strahu in razočaranju. — da 17 učiteljev). Fašistični "Popolo" so kot navlašč sposobni za zakon praviti, da si morajo slovenske učne moči preskrbiti vspodbujenje za ponut v italijanski šoli ali pa zapresiti za vpkodenje. No, ni davnega, da bo še nobene skrbništvo učne moči pred vrednostjo pred trideset letom.

Mussolini je izredil, da se ne pred vojno je bilo v tržaški občini 424 ljudskošolskih razredov, ed teh 353 italijanskih in 71 slovenskih. Učiteljev je bilo 530, od teh vokalic 131. Otrok je bilo tik pred vojno 20.897; v 10 slovenskih smo nobene laški armadni letalec Šolari 4187. Vsled efekta Gentili jevega šolskega zakona je "slovenski" razred sedaj samo 19, ki sprejete v službo. No, in v desetih izginjajo pojedinačno s prihodnjimi letili prestanejo dovolj nevarnosti, letom: Učiteljev je sedaj 521, od zadobe dovolj izkušen in prežive teh 29 Slovenec (12 učiteljev) v preej strahu in razočaranju. — da 17 učiteljev). Fašistični "Popolo" so kot navlašč sposobni za zakon praviti, da si morajo slovenske učne moči preskrbiti vspodbujenje za ponut v italijanski šoli ali pa zapresiti za vpkodenje. No, ni davnega, da bo še nobene skrbništvo učne moči pred vrednostjo pred trideset letom.

Iz Chicago poročajo:

Tukaj se je ustavilo društvo zakenskih mož. Član tega društva zahteva vzdobjejo od svojih žena: en dolar vsak dan za tobak in kozarice pijačo: vsak teden en prost vočer, da lahko gredo, kamor se jim zljubi. Če pa ne, jih morajo povestati žene, zakaj ne.

Jaz sem trdno prepričan, da bodo kmalu izvedeli od svetih žen, zakaj niso upravičeni do enega dolarja na dan in do enega prostega vočera na teden.

Neki stavbenik je iznasel nove sorte hiš. Hiša mora stati na samem ter je zgrajena na veliki plosči, ki se da s pomočjo priprtega aparata peljubno vrte. Če je solnčen dan, se lahko hišo tako vrte, da od jutra do vecera si solnčne skozi razsežna okna v kuhinjo in druge sobane.

Take hiše si bodo v prvi vrsti nabavljali ljudje, kajih geslo je: "More sunshine!"

Lepe in priporočljivo je ameriško geslo: More sunshine!

Toda če človek izpije primerno množino ameriškega munčnjave, se mu začne hiša vrtev pred očmi brez pomoči iznajdljivega stavbenika in brez posebnih aparativ.

Dandanes mora biti oče že presnete pameten, da ve napol toliko kot ve njegov sin.

Dančanje matere pa ne bodo nikdar toliko vedeve kot vedo njihove šestnajst ali sedemnajstletne hčere.

Neka bivša milijonarka je napovedala bankarom. Pravi, da nima niti toliko denarja, da bi si kupila mleka za zajtrk.

Današnje matere pa ne bodo nikdar toliko vedeve kot vedo njihove šestnajst ali sedemnajstletne hčere.

TRIJE VOJAKI RANILI 30

OSEB

Pred kratkim je prišlo na vogalu Andrassyjeve ulice v Budimpešti do krvavega spopada med tremi pijanimi vojaki z ene ter detektivi, redarji in občinstvom z druge strani. Pri tem je bilo 30 oseb ranjenih. Vojaki so vso noč popivali v neki gostilni blizu zapadnega kolodvora v Budimpešti. Ob 3. zjutraj so se prigugali na trg Oktagon, po katerem se je vračalo občinstvo iz nočnih lokalov. Pijani vojaki so potegnili bajonetne in navalili na pasante. Napadli so moške in ženske in pretepli do krvi vsakogar, kdor jim je prišel v roke. Davčnega oficijala Jana Meszarosa je zabolil neki vojak z bajonetom v hrbot, tako da se je nesrečno okrvavljen zgrudil na tla.

Kmalu je prihitela na bojišče večja skupina detektivov, ki so se vračali z nočnih lokalov, kjer so zaledovali hazardne igrače. Policijski inšpektor Orban je pozval pijke vojake, naj odlože bajonet. Navalili so na inšpektorja, ki se je postavil dvema vojakoma v bran, dočim ga je tretji od zadaj zabolel v glavo, tako da je bil nesrečno hipoma paraliziran. Stal je z napetim revolverjem in se ni mogel ganiti. Vojaki so planili nanj, ga vrgli na tla in ga začeli obdelovati z bajoneti. Tudi občinstvo in ostale detektive so neusmiljeno obdelovali z bajoneti.

Kenčeno je prispeval močan oddlek policije z golimi sabljami in razrožil pijke vojake. En vojak je bil pri spopadu s policio tako težko ranjen, da so ga morali odpeljati v bolnico.

V bolnico so merali prepeljali tudi davčnega oficijala Meszarosa in nevarno ranjenega inšpektorja Orbana. Trije detektivi so bili zaboljeni v vrat in prsa. Prostovoljnna rešilna postaja je imela celo uro opraviti z ranjenimi.

Velikost oblasti.

Zanimiva je statistika glede obsega in števila prebivalstva, ki ga izkazujejo jugoslovanske oblasti, katerih je 33. Najmanjša oblast površini in prebivalstvu je bregalniška, ki meri 4956 kvadratnih kilometrov in ima 104.440 prebivalcev, največja oblast pa prebivalstvu pa je zagrebška, ki meri sicer 7990.5 kvadratnih kilometrov, a steje 839.482 prebivalcev. Površina ljubljanske oblasti znaša 9195.4 kvadratnih kilometrov, število prebivalstva pa 537.079, mariborska oblast pa 7430 kvadratnih kilometrov in šteje 624.121 prebivalcev.

Za raziskovanje dremavice

ki se sporadično pojavlja tudi v Jugoslaviji, je znani ameriški milijarder Pierpont Morgan dal 40 tisoč dolarjev na razpolago newyorškemu neurološkemu institutu. Tej bolezni je lansko leto podlegla tudi Morganova žena.

KUHANJE KAVE

Vi si lahko vedno zagotovite ta mil duh, ta zadovoljiv okus, redek, izrazit slast, kar tako občudujete, če občudujete zunaj, z uporabo

Dobri kuhanji in dobri prvi kuhanji po svetu uporabljajo Franckovo cikorijo kot slaven dodatek k kavi. Poveča bogastvo in olus kave ter jo tako izboljša.

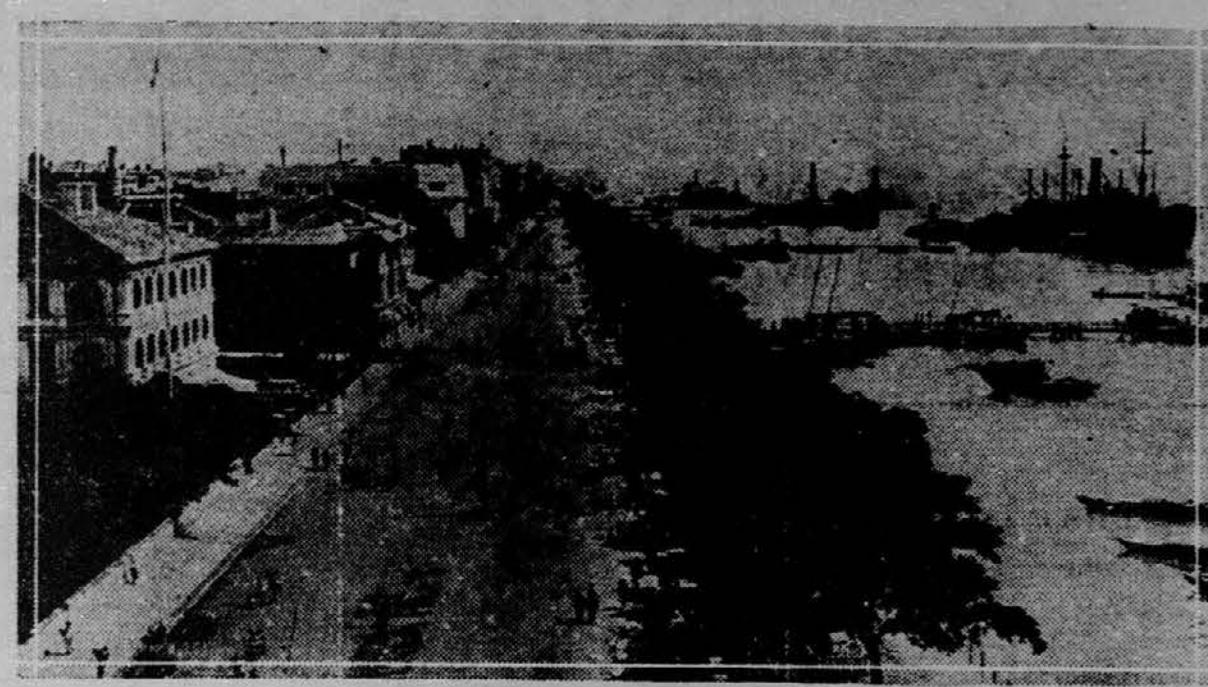
Vprašajte svojega grocerja za Franckovo cikorijo.

IZDELUJE JO

HEINR. FRANCK SONS, Inc., FLUSHING, N.Y.

Kot dodatek h kavi se Franckova cikorija zato uporablja, da izboljša okus kave kot izboljša sol okus hrane.

ANGL. BRODOVJE PRED HANKOVOM

V pristanišču kitajskega mesta Hankova je zasidранo močno angleško brodovje, kojega namen je ščititi angleško naselbino pred napadi kitajskih vojakov.

Mladi Kitajec o sodobni Kitajski.

Moderna Kitajska se močno razlikuje od Kitajske leta 1846. (Te je bila domovina v preteklosti in ga leta je bilo pet kitajskih prista-kakšno mesto gre kitajski umetnosti, otvorjenih tujcem). Način na-sti, slovstvo in filozofiji, v zgodnjem seljevanju ali kolonizacije, kakor vini človeške civilizacije. To na-sprotnje jih je vznemirjalo in jih sprehom v Afriki, na Bližnjem vzhodu, v Indiji in Indokini, je danes že zastarel. Zelo sporno je, ali je ta način primeren za deželo, če omika je stara kakor svet in ki je dandanašnji povsem evropsko oborožena. Evropski narodi mislijo skoraj že odkrito, da bo Kitajsko prej ali slej, vendar pa si gurno, deležna enaka usoda, kot vse, kar je izven nje. Mlad Kitajec zadela druge kolonizacijske države. In zares: načelo, da naj se roj svojega časa — to sta poglaviti potezi na portretu naše mladine, ki se dandanašnji bolj ukiljivljenskega pomena; z bog tega varja s političnimi zborovanji ne-pa se morajo razni deli ene in iste go s šolskim delom. To je bolj države vojskovati drug proti drugu. Če se bo ta boj nadaljeval, utegne uničiti domačo industrijo: odkar je videl toliko prelite krvi in preizkusil toliko bede, se ne treba le še ugode prilike za "intervencijo". Kadar gre za kako-kitajsko zadevo, se velesile takoj zedinijo v tem duhu. Toda kitajska mladina je dobro poučena, da je Anglia na enak način potegnila Indijo; dobro pozna vse mednarodne načrte. To, kar se danes degaja, je ogorčena borba med velesilami, ki — da govorimo v diplomatskem jeziku — branijo "svoje važne interese" in svoj "prestig" v Aziji in kitajsko mladino, ki se je izšolala v evropskih šolah.

Ti mladi ljudje, ki so se rodili po večini sredi socijalnih preobratov, ki označujejo konec zadnjih dinastijskih, so dobili od svojih roditeljev izreden temperamen: nerovzen in neuravnotežen. Že v svoji zgodnji mladosti so spoznali revolucijo, ki je imela velik vpliv na njihovo duševnost, postali so omenjeni in živahni. Videli so na lastne oči, kako so velesile ponizjavele kitajsko. Z druge strani pa so se

krat so se morali vsi poslaniki vreči na tla pred kitajskim cesarjem. Evropeji so bili na Kitajskem tako zanjevanji, da so Kitajci misili, da žive onstran njihovih meščani barbarji. Danes je narobe. V Evropi ne jemlje Kitajcev nihče resno (razen par intelektualcev, ki poznajo in vedo pravilno ečeniti kitajsko civilizacijo). O Kitaju se ne govori drugače kot zaničljivo.

To, kar se danes dogaja na Kitajskem, ni meščanska vojna — marveč vojna zaradi kolonizacijskih stremljenj evropskih velesil. Vendar pa v Evropi nihče ne razume manifestacij naših nacijonalnih čustev, ki jih očituje kitajski mladina. Bilo bi absurdno, če bi jih kdo zanikal. Kričejo, da so Kitajci sovražniki tujcev in bolj življenskih čevikov. Če se že ne privošči Kitaju bodočnosti, pa je treba vsaj priznati, da je to, kar zahteva, pravilno in pravljeno.

MENIHова KLET

Na otoku Lokrum pri Dubrovniku stoji starinski samostan, ki ga je ustanovil za časa križarskih vojn kralj Richard Levji. V tem samostanu so živeli cela stoletja frančiškani. Samostan je bil last mesta Dubrovnika. Brat cesarja Franca Jažefa, nadvojvoda Maksimilijana, poznejši mehiški cesar, je zahrepel po tem otoku, ker je ljubil naravo, gozdove, zlasti pa morje. Zgradil je bil znani grad Miramar pri Trstu in je uredil na starini skali krasen park, nato je kupil tudi otok Lokrum. Menihji so moralni preseliti in tu pripoveduje staro pravljica, da je izreknel neki frančiškan pred odhodom iz samostana grozno kletev, da mora vsak lastnik otoka umreti nesilne smrti.

Cesar Maksimilijan je bil prvi, nad katerim se je izpolnila ta klepet. S svojo mlado soprogo se je često pripeljal na jahiti na otok Lokrum, ne da bi slutil, kaj ga čaka v življenju. V Miramaru je sprejet mehiške odpolstone in cesarsko krono ter se odpeljal iz tržaškega pristanišča v Mehiko. Baje je bila njegova soproga Charlotte, ki je hotela na vsak način postati cesarica in res se je kmalu vrnila kot cesarica v Evropo. V slavi pa ni našla srče. Vrnila se je bolna in potra, kakor da sluti Maksimiljanove usodo. Ko so se izjavile vse njene nade na pomoč evropskih velesil, je sirota zblaznila. Odpeljali so jo v njeno domovino, kjer nikoli ni izvedela za tragično smrt svojega soproga.

Otek Lokrum je dobil pozneje princ Rudolf. Podaril mu ga je njegov oče, dedič po Maksimiljanu. Po Rudolfovem smrti je dobil otok nadvojvoda Ferdinand d'Este, ki je dal vse dragoceneosti prepeljati na Dunaj. Tudi njega je delelata tragična smrt. Sedaj so v samostanu na otoku Lokrumu zopet frančiškani.

V drugič na smrt obsojen.

Pred poroto v Šibeniku se je vrnila ponovna obravnavna proti Peteru Šariću, ki je bil obsojen na smrt, a je kasarsko sodišče razveljavilo smrtno razsodbo. Pri ponovni obravnavi je bil Šarić ponovno obsojen na smrt.

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

HENRY HUDSONOVA VOŽNJA NA "POLUMESECU"

Neustrašen in odločen brodar, ki je hotel odkriti krajšo in boljšo pot do Daljnega vzhoda, mesto tega pa je ob gledala vzhodno obal sedanjih — svojem prvem poizkusu napravil Združenih držav, Hudson je kralj dragi velikansko odkritje, ne da bi se zavedal, pri zadnjem poizkusu pa izgubil življenje vsled izdajstva svojega moštva — to je v skratku heroična v tragedijski povest o Henry Hudsonu, po katerega se imenuje velika ameriška tajška pot, na se pa so kmalu razblinile v nič, ko je Hudson prijadral do gor-

S to jadrnicu je Hudson odjadril iz Amsterdama dne 4. aprila 1609. Štiri meseca kasneje je ladja zaga-Vzhoda, mesto tega pa je ob gledala vzhodno obal sedanjih — svojem prvem poizkusu napravil Združenih držav, Hudson je kralj dragi velikansko odkritje, ne da bi se zavedal, pri zadnjem poizkusu pa izgubil življenje vsled izdajstva svojega moštva — to je v skratku heroična v tragedijski povest o Henry Hudsonu, po katerega se imenuje velika ameriška tajška pot, na se pa so kmalu razblinile v nič, ko je Hudson prijadral do gor-

po velikem trudu dobil drugo ladjo in je to pot krenil proti severa čez Baffinov zaliv. Moštvu pa, prestrašeno radi arktičnega mraza in led, se je spustalo. Hudson, njegov sedemletni sin in nekoliko zvestih mornarjev so bili v Hudsonovem zalivu postavljeni v čolni ter prepukčeni svoji usodi in poginu.

Malo let po Hudsonovem odkritju so pričeli belokožci prihajati na obrežje Hudson reke, ki je igrala važno vlogo v trgovskem in industrijskem razvoju Združenih držav. Reka je še včasih veliko važna, včasih pa je bila "velika struja" privreda v čez kontinent do Pacifika. Sanje povest o Henry Hudsonu, po katerega se imenuje velika ameriška tajška pot, na se pa so kmalu razblinile v nič, ko je Hudson prijadral do gor-

nega toku reke mimo goratega brega, pritrtega s krasnimi gozdovi. Prišel je do Catskill gorovja in goče odkriti kratko prekomorsko pot do Kitajske. Taka pot bi re-kopno. Našel je novo deželo velike vse težave karavan preko koprove, obetajočih naravnogost na vodolitnosti in lepoti. Nekoliko holandskih trgovcev je najelo Angleža Henry Hudsona za poveljnika male ekspedicije. Dali so mu na razpolago malo posrečil prvočinkovnamen, je Hudson jadrnicu 80 ton, zvanjo Half Moon, smatral svojo vožnjo za neuspeh.

Pod vlak je prišel

na Zidanem mostu strojevodja Senica iz Maribora. Našli so ga na mostu vsega v kriji. Stroj mu je odrezal eno nogo, drugo pa hudo ranil. Kako se je nesreča zgodila, nis je včasih po prepeljali vlakom v bolnišnico v Celje.

ALI VESTE

da je bila leta 1924 sprejeta nova priseljeniška postava?

določbe glede kvot?

kakšna je razlika med priseljenji izven kvote ter takozvanimi kvotnimi priseljenji?

kakšnega pomena so vizeji?

kaj je s priseljevanjem preko Kanade in Mehike? kako se dobi dovoljenje za povratno potovanje? v čem se razlikuje nova postava od postave iz leta 1917?

kdo ne sme v Združene države?

kako preiskušajo sposobnost priseljencev?

kateri kontraktni delavci smejo priti v deželo? koga se deportira?

kdo lahko pride pod jamščino v Združene države? koliko denarja je treba imeti pri izkrcanju?

kakšne so določbe glede otrok, ki še niso starci šest-najst let?

kaj je treba vpoštevati ob prihodu v Združene države?

pod kakimi pogojimi je dovoljeno potovati v inozemstvo?

kakšne listine mora imeti priseljenec?

kakim nevarnostim je priseljenec izpostavljen?

kako dokazati ameriško državljanstvo? kako naj dobi potni list inozemska žena ameriškega državljanja?

če je dovoljeno obiskati Kanado?

Na vsa ta vprašanja vam odgovarja članek:

"Določbe nove priseljeniške postave."

ki je izšel v

SLOVENSKO - AMERIKANSKEM KOLEDARJU

CENA 50 CENTOV

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street.

New York City

ČIČERIN IN ANGORSKA

MAČKA

O premetenem sovjetskem diplomatu, ljudskemu komisarju za zunanjje zadeve Čičerinu, pripovedujejo naslednjo, baje resnično zdobro:

Ko je potoval Čičerin predlagškim po zapadni Evropi, se je seznanil med vožnjo v vlaku s tremi tujimi diplomati. V jedilnem vagonu so diplomati skupno obdelovali in si prvočili nekaj steklenic žlahtne kapljice. Po obedu so si prizgali fine cigare ter se začeli brez običajnih formalnosti posmekovati.

Čujte, — se je obrnil inozemski diplomat med pogovorom na Čičerina, — saj ste vendar toliko pametni, da veste prav tako dobro kakor mi, da vsi ti vaši notranji in zunanji politiki niso vredni počevnega groša. Vaš proračun je vendar, kakor vaš červonec — oba sta samo na papirju. Povejte nam, kako je mogoče, da dobri in po navi bistromi russki narod kaj takega sploh trpi? Odkrito priznam, da bi v naši državi taka politika ne bila mogoča.

V naši tudi ne — sta se oglasila druga dva diplomata. Vsi trije so prosili Čičerina, naj jim pove, kako je mogoče voditi stolmijenski narod za nos.

Vsi trije se motite, gospodje, je dejal Čičerin smeje. — Dajte nam vaše države, in jamicim vam, da bomo imeli s socijalnimi in političnimi reformami pri vas prav take uspehe, kakor smo jih dosegli v Rusiji. Znati je treba, pa se da vse doseže. Razumeti je treba, kakšna sredstva so potrebna za dosego začlenjenega uspeha.

Na primer? — so vpraševali trije diplomati začudenno.

— Na primer! Ali vidite mačko tam v kotu?

Vsi so se začudeno ozrli in res so zagledali na stolu ob steni krasnega angorskoga mačka, ki ga je Čičerin vedno vozil s seboj, kadar je potoval po Rusiji ali in inozemstvu.

— Pozor, gospoda! Namazal bom kos kruha z rusko gorčico in takoj se boste prepričali, da se da z zvijačo vse doseže. Ponudite z gorčico namazan kruh mojemu mačku. Kaj mislite, da bo jedel gorčico?

— Nikoli, — so odgovorili diplomati soglasno. — Moral bi biti dresiran, kar se mi pa ne zdi mogoče. Noben maček ne prenese tako ljute in pekočo gorčico. Prepričan sem, da se ta poizkus ne bo obnesel.

— No, kar poizkusite, boste že videli.

Diplomat je vzel od Čičerina z gorčico namazani kos kruha in ga podal mačku. Maček ga je povorhal in se jezno obrnil vstran.

— Noč jesti, — je triumfiral diplomat.

— Seveda ne, ker ne veste, kako mu ga je treba ponuditi in kako je treba ravnati z gorčico, da jo maček sam poliže, — je odgovoril Čičerin mirno. Nato je poklical mačka k sebi, ga pogladil in stisnil ilmed kolena. Odprl mu je gobec in mu naglo porinil z gorčico namazani kruh v zobe. Nato je mačka spet izpustil. Siromak se je ves naježil, se preganjal iz kota v kot, potem pa se je zvil v kočič in začel lizati gorčico, ki ga je nezmošno pekla. Kmalu je bila vsa gorčica polizvana.

— Evo, jo že ima v želoden, — je dejal Čičerin smeje. — Vidite tako je, kakor sem dejal. Znati je treba, gospodje, pa se da vse dosegi.

Izseljevanje povsodi.

V Sv. Križu pri Trstu se je preživljajo pred vojno še mnogo tujih delavcev. Kamnoščka obrt se dej propada. Domačini mislijo na izseljevanje. Nekateri so že iskali boljših časov v Dardanelah, v Franciji, v Ameriki, doma ni pravega zasnivka, širi se brezpostrost. Kruhi manjka. Zato odhajajo drug za drugim. V južno Ameriko je odšlo pred kratkim sedem družinskih očetov. Za njimi pojdejo otroci, Rod za rodom.

Agitirajte za "Glas Naroda", naj večji slovenski dnevnik v Ameriki.

POUČNE KNJIGE
MOLITVENIKIKNJIGARNA "GLAS NARODA"
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.: : IGRE : :
RAZNE POVESTI IN ROMANI

MOLITVENIKI:

Đuša popolna	1.
Marija Varhinja:	
v platon vezano	.80
v fino platon	1.00
v celojozd vezano	1.20
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70

Rajski glasovi:

v platon vezano	1.00
v fino platon vezano	1.10
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70

Skribi za dušo:

v platon vezano	.80
v usnje vezano	1.65
v fino usnje vezano	1.80

Sveti Urh (z debelim črkami):

v platon vezano	.30
v fino platon vezano	1.50
v usnje vezano	1.60
v fino usnje vezano	1.70

Nebeša Naš Dom:

v usnje vezano	.50
v fino usnje vezano	1.80

Kviški sreca malta:

v fino usnje vezano	.20
v usnje vezano	1.20
v fino usnje vezano	1.30
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.60

Angleški molitveniki:

v platon vezano	.50
v usnje vezano	1.00
v fino usnje vezano	1.10
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70

Child's Prayerbook:

v barvaste platnice vezano	.30
v belo kost vezano	1.10

Child's Prayerbook:

v belo kost vezano	1.10
v usnje vezano	.70

Key of Heaven:

v usnje vezano	.70
v najfinje usnje vezano	1.20
(Za odrasle.)	
v fino usnje vezano	1.50

Catholic Pocket Manual:

v fino usnje vezano	1.30
Ave Maria:	
v fino usnje vezano	1.40

POUČNE KNJIGE:

v platon vezano	.50
v usnje vezano	1.00
v fino usnje vezano	1.20
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70

Agitator (Kersnik) trdo vez.	1.	Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka	25	St. 35. (Gaj Salustij Krisp) Vejnica z Jugurto, poslov. Ant. Dokler, 123 strani, broš.	1.30
Andrej Hofer	.50	Prigode čebele Majce, trdo vez.	1.00	St. 36. (Ksaver Meško) Listiki, 144 strani, broš.	50
Beneška vedežalka	.35	Pariški zlatar	.35	St. 37. Domatež živali	.65
Bela rojaki, trdo vezano	1.00	Pegan Lambregar, sreči v nesreči in druge povesti	.70	St. 38. La Boheme	1.
Balkansko-Turska vojska	.80	Pod krivo jelko. Povest iz časov romantičnega vladanja na Krajiškem	.50	St. 39. Magda	.40
Balkanska vojska, s slikami	.25	Postlednji Melikane	.30	St. 40. Misterij duše	1.
Božja pot na Smarho goro	.20	Bobec, kralj na Krajiškem	.30	St. 41. Tarzanove živali	.90
Božja pot na Bledu	.20	Povesti o sedmih obesnih	.70	St. 42. Slov. balade in romance	.80
Bilke (Marija Knetova)	.25	Pravljice H. Majar	.30	St. 43. Sanin	1.50
Berač in Elizabeta, angleška kraljica	.25	Povesti, Berač s stopnjic pri sv. Rokiju	.30	St. 44. V metežu	1.
Beznočna	.10	Pravljice v pripovedki (Košutnik)	.10	St. 45. To in onkrat Sotle	.30
Beznočna, dvostr. (Cankar)	.10	1. zvezek	.60	St. 46. Tarzanovo ml	

SPOMINI FRANCOSKEGA VOJNEGA DETEKTIVA

Po "Narodnem časniku".
C. H. LUCIETO

AGENT Z. U. D. 160

Med ženskami, ki so delovale za račune naših sovražnikov, je treba omeniti predvsem Mme. Tichelly, rojeno: Dufays, ki nosi v matični knjigi nemškega špijonažnega urada štev. Z. U. D. 160.

Čeprav je bila gospe Tichelly rojena v Parizu, je bila vendar Nemka po svojih prednikih, pa menda tudi po svojem sreču, če so dimo po zlu, ki ga je storila Francijci.

V trenutku, ko so jo arretirali, je stanovala v hotelu "Delli Marine", 59. Boulevard du Montparnasse. Preiskava v njeni sobi je dognala silno zanimive stvari. Odkrili so na primer slednje:

Med poročili, ki jih je pošljala na žensko špijonu Gruberju, sefni špijonažnega urada v Loerrachu, se je mahajalo eno, tičoče se 117. pehotnega polka, ki je radi tega imel velike izgube v odseku, katerega je branil.

V tem polku je pa služil sin gospe Tichelly. Če je ta pošteci dečko slučajno učel smrti, se zato gotovo nima zahtevali svoji matere! Kot vidimo, je imel denar za nove vojne vrednosti, kakor kri njo, nega sina. Sicer pa, če se ne more, je bila ravno radi tega stranega odkritja obsojena na smrt.

Sicer je pa uganjala tudi druge stvari, ki so bile manj grozne, da enako težki zločini.

Hočem omeniti le nekatere:

Špijon Gruber je na najel leta 1915, ko je služila kot sobaria v Grand Hotelu v Mannheimu.

Gruber je na najel izučil v špijonskem poslu in je nato poslal v Francijo pod pretvezo, da živijo tam njeni trije sinovi, v resnici pa, da špijonira proti nam.

V začetku se je pred vsem zanimala za vojne tovarne. Delovala je na zelo enostaven način, tako da ji je bilo težko priti do živtega.

Kot je izjavila neka priča pred vojnimi sodiščem, se je na zunaj kazala kot navdušena patriotinja.

Skoro znorel
vsled hrbtobola?Johnson's Red Cross ledinci
obliz, da takojeno,
gotovo pomoč.

Hitro pomoč je gotova skoro v trenutku, ko si nalepite Johnson's Red Cross ledinci obliž na hrbtce mesto.

S tem, da greje in pomira, prežene to zanesljivo staro zdravilo takoj hudo boljševic v hrbtu ter do ostabiljanju mišic pritliko, da zadobre nazaj svetu moč. Vsa okorelast kot edenčno žigine. Za hitro pomoč zagotovo vprašajte za velik Johnson's Red Cross ledinci obliž z rolem flanelastim oziadom. Vsi lekarji jih prodajajo.

—Adv't

in neprestano zasramovala Nemce. Poiskala si je službo kot delavka v tovarni, ki je delala za narodno obrambo, vse matično opazovala, si zapisovala vse potankosti, in jih nato pošljala svojemu direktornemu šefu, špijonom Gruberju.

Ko je preštudirala eno tovarno, je iz katerikolga vzroka zapustila službo, bla v drugo in tam z novim špijonirala.

Kot marsikdo se pa ni brigala za pisemsko cenzuro in nekega dne so odkrili na obmejni pošti, da pošljala poročila pod načljenjenimi znamkami.

Opozvalo so jo in prišli na to, da ni samo pošljala poročil o tovarnah, temveč tudi izveščke iz vojaških pisem.

Njene tovarisice, ki so delale po tovarnah, so imele sinove, može ali druge sorodnike in znance na fronti in so si med delom pripovedovali, kaj jim pišejo. Špijonna jih je pozorno poslušala in kar se ji je zelo važno, je javljala nadne besede:

— Ne smete me ubiti! Saj jaz tudi nisem ubijala.

Ta nesrečna je umrla, ne da bi razumela, kako zločinsko je bilo njen početje.

Tajnosti potopljenih submarinov.

Med svetovno vojno je vzbujalo med Nemci največjo pozornost in osupljivo dejstvo, da so Angleži načelo poznavati kretanje nemških vojnih ladij, njihove signalne ključne in polja položenih min. Mnogočat so je zgodilo, da so bile danes položene mine, že jutri razstrejane. Ta spremnost in ročnost angleške admiralitet je bila Nemcem vsem drugim nepojmljiva uganica.

Njeni uspehi so zaslužna britanskega admiralitetata takoj preizvedeli o verodostojnosti najdenega gradiva. Podatki so se točno ujemali z dejstvji.

Na podlagi tega odkritja je admiralty takoj fermiral posebne leteče oddelke, ki so bili opremljeni s potapljalskimi pripravami, s sesakami za zrak ter sličnimi armaturami, ki so omogočili brzo poslovjanje pri preiskovanju potopljenih podmorských čolnov. Kadar je prišlo poročilo, da je bil zopet potopljen podmornik, so šli potapljalci v zornišča in se udeleževali orgij v novih lokalitah.

Vendar bi tudi vsa špijonaža le malo zaledala, da se ni našel v angleški mornarici pogumen potapljač, po imenu E. C. Miller. Tajna njegovega delovanja je bila do pred kratkim svetn neznan. Šele sedan je angleški admiraltyto dovolila, da mož objavi svoje spomine, ki se čitajo bolj napeto, nego senzacionalni detektivski roman.

Ko so Nemci potopili Lusitanijo je britanski admiraltyto poslala Millerja preiskati nemški podmorski čoln, ki se je pogrenil v globino. Uničili so ga angleški rušileci. Potapljač je imel nalogo, ugotoviti število posadke na potopljenem podmorniku ter popisati vse naprave v njem. Storil je to in je v vseh primerih pestregel angleški admiraltyto z zaželenimi podatki.

Poklic potapljača je bil seveda težaven in grozen. Večkrat se je zgodilo, da je moral otipavati mrtva trupla podmornikov posadke.

Na dnu morja je vladala tema: — Čim so ribe začutili mrlje v bližini, so napadle plen v močnih krilih. In napad je bil še strumenjši, če se kje v bližini včigala potapljačeva električna luč, ki je še privabila nova krdele reparije.

Naravnost strašno usodo so doživele posadke na nekaterih potopljenih čolnih. Miller piše o tem: — Granata je razdejala strojni oddelki in čoln se je začel potapljati, dasi je bil drugače nepoškodovan. Voda ni mogla vdrijeti v njegovo notranjnost, čoln pa ni mogel več kvíšku. Začelo se je počasno umiranje. Zrak je počajal polagoma in močno v častnikov se je lotila razumljiva smrtna panika. Nekateri so ustrelili svoje tovarisce, drugi so se končali sami. Odigravali so se strašni prizriki. Nekateri so v zadnjih trenotkih pisali prisno svojcem. Papirji so plavali po vodi. Jaz sem jih naločil, kolikor se je dalo ter jih odpodal naslovjem.

Nikoli ne bom pozabil izraza groze, ki je ležal na teh obrazih. Nekateri so si v strahu pred počasno smrtno pognali kroglo v glavo. In mrljev so se takoj lotile podmorske bijene. Častniki in vojaki so imeli seveda pri sebi različne dragoceneosti.

Med dve zlepjeni dopisnici je bila vraknila tenek papir, popisan s poročili.

Drugi način je bil še bolj enostaven:

Zobec znak je rezala na dogovoren način, in tako javljala odgovore na stavljena vprašanja.

Dokazili so ji celo vrsto zločinov in vojno sodišče jo je obsojilo na smrt.

Ob junijski zarji 15. marca 1917 so jo ustreli na Caponnier v Vincennu.

Umrla je pogumno in ni pustila, da bi ji zavezali oči. Kot marsikter druga špijonka, je do zadnjega trenačka mislila, da bo ušla smrti. Še ko so jo prišli iskat v jetniškega Saint Lazare, da jo odvedejo v Vincennes, ji niso mogli dovedeti, da je obsojena na smrt radi tega, ker je povzročila smrtnočev naših vojakov, čeprav sama osebno ni ubijala.

Ko so jo privezovali na kol, je zaklicala — in to so bile njene zadnje besede:

— Ne smete me ubiti! Saj jaz tudi nisem ubijala.

Ta nesrečna je umrla, ne da bi razumela, kako zločinsko je bilo njen početje.

FORDOV KOVINSKI AEROPLAN

Pozor naročniki!

Danes je objavljen v našem listu seznam knjig, ki jih ima v zalogi knjigarna Glasa Naroda.

Kot že ponovno rečeno, ima vsak naročnik, kateri nam pošlje celoletnega novega naročnika, pravico do ene, dveh ali več knjig, kajih skupna vrednost znaša tri dolarije.

Tisti, ki nam pošljejo novega naročnika za pol leta, so upravičeni do knjig v vrednosti \$1.50.

Za nove naročnike v New York City in v stari domovini ta ponudba ne velja, ker moramo plačati skoraj tri dollarje poštnine na letoto.

V slučaju, da nam medtem kaka kujiga poide, si pridružujemo pravico, poslati mesto nje kako drugo, podobne vsebine in približno iste cene.

Rojak, ki dosedaj še ni bil naročnik, pa sam zase pošlje celoletno naročnino, ni upravičen do nagrade, kajti v tem slučaju še postane naročnik in mora poslati drugačno novega celoletnega naročnika, če hoče dobiti nagrado.

Ta ponudba je dvojnega pomena: razširiti hočemo čim bolj že itak širok krog naših naročnikov, obenem pa nuditi našim rojakom takoreč brezplačno lepo slovensko čtivo, ki si ga morajo sicer nabavljati z značnimi stroški.

Izvzeti so zastopniki Glasa Naroda.

Onemu, ki bi nagrade slučajno ne hotel, se pripše tri dollarje k naročnini.

Da vam bo delo olajšano, izpolnite, izrežite ter nam pošljite z naročnino vred to:

Italija išče posojila.

Angleški konzervativni list — "Fassani", v provinci Cuneo, blizu Ajaccia, je objavil nekatera razkritja, ki so obrnile pozornost vse francoske meje, so vojaške oblasti in razširili svojo že itak ugledno klientelo s pacienti svojega tasta, ki se je umaknil v zasebno življeno. Žena mu je kmalu rodila dečka in tako se obetača mladična za koncem srčna bodečnost. Naenkrat je pa nastala v značaju uglednega zdravnika Avierinosa in razširil svojo že itak ugledno klientelo s pacienti svojega tasta, ki se je umaknil v zasebno življeno. Žena mu je kmalu rodila dečka in tako se obetača mladična za koncem srčna bodečnost. Naenkrat je pa nastala v značaju uglednega zdravnika Avierinosa in razširil svojo že itak ugledno klientelo s pacienti svojega tasta, ki se je umaknil v zasebno življeno. Žena mu je kmalu rodila dečka in tako se obetača mladična za koncem srčna bodečnost. Naenkrat je pa nastala v značaju uglednega zdravnika Avierinosa in razširil svojo že itak ugledno klientelo s pacienti svojega tasta, ki se je umaknil v zasebno življeno. Žena mu je kmalu rodila dečka in tako se obetača mladična za koncem srčna bodečnost. Naenkrat je pa nastala v značaju uglednega zdravnika Avierinosa in razširil svojo že itak ugledno klientelo s pacienti svojega tasta, ki se je umaknil v zasebno življeno. Žena mu je kmalu rodila dečka in tako se obetača mladična za koncem srčna bodečnost. Naenkrat je pa nastala v značaju uglednega zdravnika Avierinosa in razširil svojo že itak ugledno klientelo s pacienti svojega tasta, ki se je umaknil v zasebno življeno. Žena mu je kmalu rodila dečka in tako se obetača mladična za koncem srčna bodečnost. Naenkrat je pa nastala v značaju uglednega zdravnika Avierinosa in razširil svojo že itak ugledno klientelo s pacienti svojega tasta, ki se je umaknil v zasebno življeno. Žena mu je kmalu rodila dečka in tako se obetača mladična za koncem srčna bodečnost. Naenkrat je pa nastala v značaju uglednega zdravnika Avierinosa in razširil svojo že itak ugledno klientelo s pacienti svojega tasta, ki se je umaknil v zasebno življeno. Žena mu je kmalu rodila dečka in tako se obetača mladična za koncem srčna bodečnost. Naenkrat je pa nastala v značaju uglednega zdravnika Avierinosa in razširil svojo že itak ugledno klientelo s pacienti svojega tasta, ki se je umaknil v zasebno življeno. Žena mu je kmalu rodila dečka in tako se obetača mladična za koncem srčna bodečnost. Naenkrat je pa nastala v značaju uglednega zdravnika Avierinosa in razširil svojo že itak ugledno klientelo s pacienti svojega tasta, ki se je umaknil v zasebno življeno. Žena mu je kmalu rodila dečka in tako se obetača mladična za koncem srčna bodečnost. Naenkrat je pa nastala v značaju uglednega zdravnika Avierinosa in razširil svojo že itak ugledno klientelo s pacienti svojega tasta, ki se je umaknil v zasebno življeno. Žena mu je kmalu rodila dečka in tako se obetača mladična za koncem srčna bodečnost. Naenkrat je pa nastala v značaju uglednega zdravnika Avierinosa in razširil svojo že itak ugledno klientelo s pacienti svojega tasta, ki se je umaknil v zasebno življeno. Žena mu je kmalu rodila dečka in tako se obetača mladična za koncem srčna bodečnost. Naenkrat je pa nastala v značaju uglednega zdravnika Avierinosa in razširil svojo že itak ugledno klientelo s pacienti svojega tasta, ki se je umaknil v zasebno življeno. Žena mu je kmalu rodila dečka in tako se obetača mladična za koncem srčna bodečnost. Naenkrat je pa nastala v značaju uglednega zdravnika Avierinosa in razširil svojo že itak ugledno klientelo s pacienti svojega tasta, ki se je umaknil v zasebno življeno. Žena mu je kmalu rodila dečka in tako se obetača mladična za koncem srčna bodečnost. Naenkrat je pa nastala v značaju uglednega zdravnika Avierinosa in razširil svojo že itak ugledno klientelo s pacienti svojega tasta, ki se je umaknil v zasebno življeno. Žena mu je kmalu rodila dečka in tako se obetača mladična za koncem srčna bodečnost. Naenkrat je pa nastala v značaju uglednega zdravnika Avierinosa in razširil svojo že itak ugledno klientelo s pacienti svojega tasta, ki se je umaknil v zasebno življeno. Žena mu je kmalu rodila dečka in tako se obetača mladična za koncem srčna bodečnost. Naenkrat je pa nastala v značaju uglednega zdravnika Avierinosa in razširil svojo že itak ugledno klientelo s pacienti svojega tasta, ki se je umaknil v zasebno življeno. Žena mu je kmalu rodila dečka in tako se obetača mladična za koncem srčna bodečnost. Naenkrat je pa nastala v značaju uglednega zdravnika Avierinosa in razširil svojo že itak ugledno klientelo s pacienti svojega tasta, ki se je umaknil v zasebno življeno. Žena mu je kmalu rodila dečka in tako se obetača mladična za koncem srčna bodečnost. Naenkrat je pa nastala v značaju uglednega zdravnika Avierinosa in razširil svojo že itak ugledno klientelo s pacienti svojega tasta, ki se je umaknil v zasebno življeno. Žena mu je kmalu rodila dečka in tako se obetača mladična za koncem srčna bodečnost. Naenkrat je pa nastala v značaju uglednega zdravnika Avierinosa in razširil svojo že itak ugledno klientelo s pacienti svojega tasta, ki se je umaknil v zasebno življeno. Žena mu je kmalu rodila dečka in tako se obetača mladična za koncem srčna bodečnost. Naenkrat je pa nastala v značaju uglednega zdravnika Avierinosa in razširil svojo že itak ugledno klientelo s pacienti svojega tasta, ki se je umaknil v zasebno življeno. Žena mu je kmalu rodila dečka in tako se obetača mladična za koncem srčna bodečnost. Naenkrat je pa nastala v značaju uglednega zdravnika Avierinosa in razširil svojo že itak ugledno klientelo s pacienti svojega tasta, ki se je umaknil v zasebno življeno. Žena mu je kmalu rodila dečka in tako se obetača mladična za koncem srčna bodečnost. Naenkrat je pa nastala v značaju uglednega zdravnika Avierinosa in razširil svojo že itak ugledno klientelo s pacienti svojega tasta, ki se je umaknil v zasebno življeno. Žena mu je kmalu rodila dečka in tako se obetača mladična za koncem srčna bodečnost. Naenkrat je pa nastala v značaju uglednega zdravnika Avierinosa in razširil svojo že itak ugledno klientelo s pacienti svojega tasta, ki se je umaknil v zasebno življeno. Žena mu je kmalu rodila dečka in tako se obetača mladična za koncem srčna bodečnost. Naenkrat je pa nastala v značaju uglednega

MATI SKRB

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

21

(Nadaljevanje.)

Jaz imam še tvojo knjigo, Elsbet, — je rekel nato.
Vem, vem, — je odvrnila ter se smehljaše obrnila proti njemu.

— Oprostil, da sem...

Kakšen malenkosten človek si, — se je šalila. — Leo mi je medtem že uničil celo knjižnico ter zahteva sedaj, naj mu jo nadomestim. Pravi, da nima nobenega čtiva več.

— Leo, — vedno ta Leo!

— Ali si dosti lepega čital iz nje? — je vprašala nato.

— O, enkrat sem znal vse na pamet.

— In sedaj?

Ah, sedaj, ljubi Bog! Misli moram sedaj na tako številne vskršanje stvari in ono ne spada več v mojo glavo.

— Moja tudi ne, Pavel. To je vsled tega, ker sva preveč izvedela od življehja. Poezija nama je bila izgubljena.

— Tudi tebi?

— Vzduhnila je. — Uboga mati, — je rekla nato.

— Kaj pa je?

Vidki, že pet let sem bolniška strežnica, — je rekla. — Človek mora preživeti marsikater medlo uro, in kadar brli nočno svetilkar ter hole človeka oči vsled neprestanega bdenja ter divja znamenih, pride človek na marsikater misli glede življehja in umiranja, glede ljubezni in zapuščenosti. Takrat napravi človek v svoji lastni glavi knjige pesmi ter ne čita več v tujih. — Pojdil vendar ven in sumo. Rada bi te toliko vprašala — in tukaj razume človek. Komaj svojo lastno besedo.

— Tako, — je rekla, — jaz hočem najprvo...

Njegove oči so pričele svigati preko prostora, a naenkrat je čul ta sebi smejeli glas, ki je rekel: — Ti, poglej tam oni dve kroti, ki morata za moškim.

Nehote se je ohrnil ter zapazil brata Erdmanna, katerih ni videl že več let. Oba sta bila medtem na poljedelski šoli ter postala velika gospoda.

— S tem se bova pošalila, — je reklo drugi. Nato sta se zmanjšila smehljaše v krog plesalev.

Tako nato je zapazil Pavel tudi svoje dve sestri. Imela sta raznopravne lase, leva obeh sta žarela in njih oči so zrle zaljubljeno in podijano.

— Kako srečno izgledata obe, — je rekla Elsbet.

Pavel jima je napravil majhno pridigo, za katero pa sta se komaj brigali, pač pa zrli preko njegovih ramen ter se smejali. Ko se je ohrnil, je zapazil oba Erdmanna, ki sta se skrivala za podijem mnikantov ter odvajala od tam tajna znamenja.

Dvojčete sta medtem uše in tudi Erdmanna sta izginila.

— Pojdil proč od tukaj, — je rekla Elsbet.

On je priklimal, a obstal nepremimo.

— Kaj pa imaš? — je vprašala.

Posegel je z roko preko čela, kajti zlobna beseda, katero je čul, mu ni hotela iti iz glave.

Setri sta bili še mladi, prešerni, — neizkušeni, — nikdar jih ni razdroval. — Ce bi se kateri kaj prepitilo, — ce bi... mrlza pot ga je obilala. In on, ki je posegel, da bo zvest čuvaj, gre tukaj za veseljem, on...

— Pojdila v gozd, — je rekla Elsbet še enkrat.

— Ne morem, — je rekel hitro.

Začudeno se je ozrla vanj...

— Moram stražiti sestri. — Nikogar ni pri njih... Ne budi luda...

— Povedi me nazaj k mizi, — je rekla.

On je storil, a oba nista izpregovorila nobene nadaljnje besede.

Pet minut pozneje je presenetil obe sestri, ko sta hoteli z obema Erdmanni pobegniti v gozd.

— Kam? — je vprašal ko je stopil vmes.

V zadregi sta posvetili oči in Kata je zajecala:

— Hoteli smo iti malo na izprehod...

Brata Erdmanna sta se delala popolnoma nedolžnim, mu stisnila roko ter želela, da bi obnovil prijateljstvo iz mladih let. Za njegova hrbita pa sta mu kazala pesti.

Sedaj pojediti obe k materi, — je reklo obema dvojčicama in ker se nista takoj pokorili, ju je potegnil s seboj.

Miza je bila na polovico prazna... Družina Douglas je že zapustila veselico.

On pa je edsel zopet v gozd ter razmišljal o tem, kaj pač je hotel Elsbet vse povedati. — Ni pa hotelo postati, — vedno je prišlo kaj vmes.

XI.

Bilo je v kresni noči.

V vasi je vladala velika radost. — Začali so sode s smolo in na trati so plesali hlapeci in dekle. Na veliko razdaljo so svetili ognji preko planjave in čuti je bilo glasove goši.

Pavel je stal ob vrtinem plotu ter zrli v daljavo. Hlapeci so odšli na veselico in tudi celi sestra ni bilo doma. Izprosili sta si dovoljenje, da obiščeta dekle, koje družbi jo je rad zaupal.

Sedaj je hotel čekati, da se bodo vsi vrnili.

Mesečina je razsvetljevala pusto na dolgo in široko. Ležala je v polnočni tišini. Le v grmičevju se je oglasila sempatja kaka žival. Počasi, z dolgimi koraki je šel naprej, se izpodtaknil sempatam ob krtino ter se zapletel v kako nizko grmičevje. — Tako je prišel po ponavadi.

Kot črna stena se je dvigal pred njim gozd in mesečina je počela na njem kot novo zapadli sneg. Našel je mesto, kjer je visela pred leti gugalnica in pršastno se je svetlikala loka skozi temne veje. — Kot palca iz čistega mramorja pa je vstala pred njegovimi očimi "bela hiša". Molk je vladala na posestvu in le sempatam je lahjal kak pes, ki pa je takoj zopet utihnil.

Stal je pred želenimi vratni, ne da bi vedel, kako je prišel tja. Prijet je za droge z obema rokama ter pokukal notri. V mesecu je ležalo pred njim veliko dvorišče, — v konturah so se dvigali gospodarski vozovi in bela mačka se je plazila ob vrtinem plotu. Drugače pa je bilo vse mirno.

Šel je ob plotu naprej. Tam se je že pričel vrt. Visoke lipe so slanljale svoje veje nad njim in za plotom so evetle zgodnjije rože. Bela mačka je prihajala bližje in bližje. Sedaj je skoro lahko gledal v okna. Tudi tam je izgledalo kot da vse spi.

Sempatam je čital, — tudi v "Knjigi pesmi", — da je prirejal Srb in Turki. V desnici je imel zapisljene serenado svoji izvoljenki v mesečini, s spremljevanjem kitare ali mandoline, če je le šlo. To je bilo v lepih, viteških časih in mogoče celo še sedaj na Španskem in v Italiji. Spomnil se je tega in zslikal si je, kako bi pač postal, če bi pričel on, Pavel, udarjati na sljunko ter hreščati pri tem hreščenja polne pesmi ljubezni.

(Dalje prihodnjič.)

GR. BOŽOVIĆ:

Viteški trenotek.

(Prevod iz srbske.)

Prizren bi bil skoraj izdihnil dušo zaradi nesrečnih arnavtskih uporov in divjih lumljanskih napadov.

Mladoturki so bili že izgubili potrežljivost, odkar je bilo vedno več nereda in odmetnikov. Pokazali so trdno voljo, da izbrisejo zadnje ostanke mehkužne carigradske uprave. Po vseh vaseh z one strani krvavega Kačanika so se pojavila trioglasta pomirna vešala. — Milost, Hasanaga! Štavice! Ne zahtevaj tega! Ali ne veš, kolikrat sem jo sprožil tiki tebe za slavo in junaštvo Hasanage? Ne osramoti me, pusti mi jo.

— Molč!

Rajši mi vzemni ženo iz postlige. Ni vredna niti štirih počenih par, ali ženi je. Leka Jovičiča žena... — Milost, ne osramoti me, ne jemši mi orozja. Od vsega je to najgršč... tako je, kakor bi ugrabil Štavice.

Štavice je pomignil svojim momenom; namah so skočili pekone in prispavljali Anatolsko vojsko pritiskal vso Južno Srbijo. Z ogromno nujem je uvajal red v deželi. Naduti arnavtski privaki so se pojavili trioglasta pomirna vešala. — Milost, ne osramoti me, ne jemši mi orozja. Od vsega je to najgršč... tako je, kakor bi ugrabil Štavice.

— O, Hasan Štavice, ali še laži po zemiji, ko te iščem na nebesih?

— Leka, bra, — se je zdržnil Štavice in prebledel.

— Da mi ne izčubiš pameti, takoj ti tvojega križa! Glej, ljude, gledajo! ... Spamatuj se!

— Ha, oj Hasan, oj poturecene! Leka ti je pri Bogu prisegel, da bodo goslači zapeli tudi o tebi sramotno pesem toporiščem. Drži se in vidi, da Vlahinka še vedno rodi Štavice, da se ne bi poturecene preveč poškonomili...

Kakor bi trenil, je vrgel Leko Štavice na tla in zgrabil z obema rokama toporiščem. Dva ali tri zamahni Štavice se je zvali na tlak, kateri je dolg in širok. Osulpa čaršija je opazovala nenavadni prizor. Štavice je v zvezdu nesavdom prepljal Štavice, — nekateri so ga obupno premirili nasilnje, nadajoči se, da se vzbudi v njihovih dušah edvične zaščite.

— Milost, če je med vami človek junak in mož. Pustite me...

Milost, Hasanaga, ne tepi me z lesom, če si Turek! Bodu meč, tukaj pred možmi, ki nosijo brke in orozje, potoci mojo križ, če hočeš, me ubij pri tej priči, ali s puško. Ne tepi me z lesom. Črnogorec sem po rodu. Nikdar ni se Jovičičev nihče udaril drugače, nego s puško ali z neženom. Rotim te pri tvoji veri, — tvoji džamiji — ubij me, toda naj ne gre po vasih glas, da so Jovičiča pretepli s toporiščem.

— Ha, svinja! — je zavril Štavice in naščeval utrujeno sluge. Možje so vrgli Leko na tla; nekateri so mu sedli na glavo, drugi na noge. Že je bil zamahnil Hasan Štavice s toporiščem, ali tisti hip mu je šilnil nova misel. Ni ga spustil na joč vse drugo na svetu. Junaska Jovičičev je bila prav tako razredčena; nekateri so padli v bojnihi, drugi so se razbežali pred turškimi oblastmi in arnavtsko puško. Na kuli je ostal z nevogljenom deco in ženami edini Leka Jovičič, ki ga zavoljo oblačil s toporiščem.

— Dal bi Leki očetovo seme, če bi ga tepel! Ali ne, ne! Naj eiga nova roka izravna vlaško grbo; urhaj, Bajruš, dokler bom štel, tako ti tvejh zadnjih zob! Ete, dovolj snov! Imajo moji goslači: iutri bo vsa Podrima pod pesem, kako je Leko Jovičič na kuli Hasan Štavice toporiščem nujen.

— Če ste junaki, ne boste stolpili k meni! Zbrisal sem zgodljivo svojo sramoto. Vzel sem si svojo pravico, zakaj Jovičič iz Orahovec sem. To prase, ki se valja v gnojnici, ni vredno, da ga brani, kdor se steje k možem in junakom. Ne bližajte se mi, da vam ne požanjem vratov!

Nastal je nepopisen trenotek. Vse se je pakljenilo vremenu človeku. Hasan Štavice je načudil s toporiščem, ali tisti hip mu je šilnil nova misel. Ni ga spustil na kizidu, vrgel proč toporiščem in zvlekel črnogorski revoyer, ki ga je imel skritega v žepu. Namestil je proti Hasanovim možem in dejanju:

— Če ste junaki, ne boste stolpili k meni! Zbrisal sem zgodljivo svojo sramoto. Vzel sem si svojo pravico, zakaj Jovičič iz Orahovec sem. To prase, ki se valja v gnojnici, ni vredno, da ga brani, kdor se steje k možem in junakom. Ne bližajte se mi, da vam ne požanjem vratov!

Nastal je nepopisen trenotek. Vse se je pakljenilo vremenu človeku. Hasan Štavice je načudil s toporiščem, ali tisti hip mu je šilnil nova misel. Ni ga spustil na kizidu, vrgel proč toporiščem in zvlekel črnogorski revoyer, ki ga je imel skritega v žepu. Namestil je proti Hasanovim možem in dejanju:

— Če ste junaki, ne boste stolpili k meni! Zbrisal sem zgodljivo svojo sramoto. Vzel sem si svojo pravico, zakaj Jovičič iz Orahovec sem. To prase, ki se valja v gnojnici, ni vredno, da ga brani, kdor se steje k možem in junakom. Ne bližajte se mi, da vam ne požanjem vratov!

Nastal je nepopisen trenotek. Vse se je pakljenilo vremenu človeku. Hasan Štavice je načudil s toporiščem, ali tisti hip mu je šilnil nova misel. Ni ga spustil na kizidu, vrgel proč toporiščem in zvlekel črnogorski revoyer, ki ga je imel skritega v žepu. Namestil je proti Hasanovim možem in dejanju:

— Če ste junaki, ne boste stolpili k meni! Zbrisal sem zgodljivo svojo sramoto. Vzel sem si svojo pravico, zakaj Jovičič iz Orahovec sem. To prase, ki se valja v gnojnici, ni vredno, da ga brani, kdor se steje k možem in junakom. Ne bližajte se mi, da vam ne požanjem vratov!

Nastal je nepopisen trenotek. Vse se je pakljenilo vremenu človeku. Hasan Štavice je načudil s toporiščem, ali tisti hip mu je šilnil nova misel. Ni ga spustil na kizidu, vrgel proč toporiščem in zvlekel črnogorski revoyer, ki ga je imel skritega v žepu. Namestil je proti Hasanovim možem in dejanju:

— Če ste junaki, ne boste stolpili k meni! Zbrisal sem zgodljivo svojo sramoto. Vzel sem si svojo pravico, zakaj Jovičič iz Orahovec sem. To prase, ki se valja v gnojnici, ni vredno, da ga brani, kdor se steje k možem in junakom. Ne bližajte se mi, da vam ne požanjem vratov!

Nastal je nepopisen trenotek. Vse se je pakljenilo vremenu človeku. Hasan Štavice je načudil s toporiščem, ali tisti hip mu je šilnil nova misel. Ni ga spustil na kizidu, vrgel proč toporiščem in zvlekel črnogorski revoyer, ki ga je imel skritega v žepu. Namestil je proti Hasanovim možem in dejanju:

— Če ste junaki, ne boste stolpili k meni! Zbrisal sem zgodljivo svojo sramoto. Vzel sem si svojo pravico, zakaj Jovičič iz Orahovec sem. To prase, ki se valja v gnojnici, ni vredno, da ga brani, kdor se steje k možem in junakom. Ne bližajte se mi, da vam ne požanjem vratov!

Nastal je nepopisen trenotek. Vse se je pakljenilo vremenu človeku. Hasan Štavice je načudil s toporiščem, ali tisti hip mu je šilnil nova misel. Ni ga spustil na kizidu, vrgel proč toporiščem in zvlekel črnogorski revoyer, ki ga je imel skritega v žepu. Namestil je proti Hasanovim možem in dejanju:

— Če ste junaki, ne boste stolpili k meni! Zbrisal sem zgodljivo svojo sramoto. Vzel sem si svojo pravico, zakaj Jovičič iz Orahovec sem. To prase, ki se valja